

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาการสอนภาษาไทยของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ” สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการสอนภาษาไทย ของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้าน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนา ของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านการมีคุณธรรม จรรยาบรรณของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูภาษาไทยดีเด่นที่ได้รับเลือกเป็นครูภาษาไทยดีเด่นของจังหวัดปัตตานีตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 ถึงปีการศึกษา 2537 ที่ยังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี และเลือกตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหาร โรงเรียนละ 1 คน ครูสายผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน นักเรียนจำนวน 15 % ในชั้นเรียนที่ครูภาษาไทยดีเด่นสอน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 แบบสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่น จำนวน 1 ชุด สัมภาษณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย ด้านการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศใน

ห้องเรียน การวัดและการประเมินผล การสอนซ่อมเสริม และสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบด้านงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว และงานพัฒนาของครูภาษาไทยดีเด่น ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด

2.3 แบบสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการสอนของครูภาษาไทยดีเด่น ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด

2.4 แบบสอบถามครูและผู้บริหารในโรงเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยดีเด่น ตามเกี่ยวกับคุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านความมีคุณธรรม จรรยาบรรณ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

2.5 แบบสังเกตการสอนของครูภาษาไทยดีเด่น เป็นแบบสังเกตและบันทึกผลการสังเกตแบบจดบันทึกรายละเอียด (Anecdotal Recording)

2.6 แบบศึกษาเอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารในการปฏิบัติงานของครูภาษาไทยดีเด่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเดินทางไปพบประชากรที่โรงเรียนตามเวลานัด และดำเนินการเก็บข้อมูลทุกด้านด้วยตัวเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และจากการศึกษาเอกสารมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอในลักษณะของการบรรยาย ส่วนข้อมูลที่เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของประชากรและตัวอย่างประชากร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ภูมิหลังของครูภาษาไทยดีเด่น

ครูภาษาไทยดีเด่นจำนวน 7 คน มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดยะลา 3 คน จังหวัดปัตตานีจำนวน 2 คน และจังหวัดสงขลาจำนวน 2 คน ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นทั้งหมดเป็นผู้หญิง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และนับถือศาสนาอิสลามคนเดียว ทั้งหมดจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิชาเอกประถมศึกษา 2 คน วิชาเอกภาษาไทย 2 คน วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ วิชาเอกบริหารโรงเรียน และวิชาเอกประวัติศาสตร์ วิชาเอกละ 1 คน ครูภาษาไทยดีเด่นมีอายุราชการระหว่าง 12 - 27 ปี ครูภาษาไทยดีเด่น จำนวน 4 คน บอกว่าไม่มีความลำบากใจในการสอนนักเรียนมุสลิม และอีก 3 คน มีความลำบากใจโดยมีปัญหามลายูท้องถิ่นกับนักเรียน ในสัปดาห์หนึ่งครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนไม่ต่ำกว่า 25 ชั่วโมง นักเรียนที่ครูภาษาไทยดีเด่นสอนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

การจัดการเรียนการสอน

ด้านการเตรียมการสอน

ครูภาษาไทยดีเด่น มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า เป็นรายสัปดาห์โดยเขียนบันทึกการสอนส่งให้ผู้บริหารตรวจก่อนสอนทุกครั้ง เอกสารที่ครูภาษาไทยดีเด่นใช้ในการเตรียมการสอน มีคู่มือครูเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย เอกสารหลักสูตรต่างๆ สิ่งที่ครูภาษาไทยดีเด่นเตรียมมีสื่อและอุปกรณ์การสอน บางคนมีการทดลองสื่อก่อนนำไปสอน ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่นำคำนี้ถึงวัฒนธรรมของท้องถิ่นและวัฒนธรรมของชาวมุสลิมในการเตรียมการสอนแต่ละครั้งโดยจะพยายามหลีกเลี่ยงการสอนในสิ่งที่ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีความเห็นว่าการเตรียมการสอนดีมีผลโดยตรงทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น

เอกสารบันทึกการสอนของครูภาษาไทยดีเด่นมีการเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สื่อที่ใช้ในการสอน รวมทั้งจุดประสงค์ในการสอนแต่ละครั้ง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีเป้าหมายในการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนมุสลิมเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ รู้และเข้าใจความหมายของคำ สามารถนำภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำ

วันได้ การจัดการเรียนการสอนก็ดำเนินการสอนในชั้นเรียนปกติ ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนสอน
 ช่อมเสริมนอกเวลาเรียนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน ครูภาษาไทยดีเด่น
 ส่วนใหญ่สอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางตามวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE)
 นักเรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนการสอนและมีส่วนร่วมในการเรียนมาก ครูภาษาไทยดีเด่นสอน
 โดยการอ่านและบรรยายจากหนังสือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม และให้แสดงความคิด
 เห็นตามคำถามของครู ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนแก้ปัญหาที่นักเรียนพูดไม่ชัด อ่านไม่ออก โดยการ
 ให้นักเรียนพูดตามครู อ่านตามครู แล้วฝึกพูดหรืออ่านคำที่พูดไม่ชัดบ่อยๆ ครูภาษาไทยดีเด่นที่
 ใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) สอนนักเรียนมุสลิมที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิต
 ประจำวันโดยการเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน และแก้ปัญหาทันทีเมื่อพบว่านักเรียนพูดผิด อ่านผิด และเขียน
 ผิด กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูภาษาไทยดีเด่นจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะ การฟัง การพูด
 การอ่าน และการเขียน มีการให้ฟังข่าว เล่าข่าว ฟังเพลงประกอบบทเรียน การฝึกพูดหน้าชั้นเรียน
 การอ่านทำนองเสนาะ และการเล่านิทานซึ่งเป็นกิจกรรมที่ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนจัดมากโดย
 เฉพาะครูภาษาไทยดีเด่นที่ใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ครูภาษาไทยดีเด่น
 ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ทักษะการเขียนสำคัญที่สุดในการสอนภาษาไทยในโรงเรียนที่มีนักเรียน
 มุสลิมและพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน โดยถือว่าการเขียนเป็นเป้าหมายของการเรียน
 ภาษาไทย สำหรับปัญหาที่เกิดจากการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคน
 แก้ปัญหาเหมือนกัน คือ การอธิบายให้ทราบความหมายของคำที่นักเรียนไม่รู้ หาเรื่องหรือนิทาน
 สั้นๆมาให้นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถาม และการให้ทำแบบฝึกหัดการอ่านในใจบ่อยๆ การแก้ไข
 ปัญหานักเรียนที่พูดภาษาถิ่นที่มีปัญหาต่อการเรียนภาษาไทย ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มี
 ความเห็นว่า ควรแก้ไขตั้งแต่ชั้นอนุบาลหรือก่อนประถมศึกษาเพื่อเป็นการปูพื้นฐานและเตรียม
 ความพร้อมในการเรียน ให้นักเรียนรู้ เข้าใจภาษาไทย และพูดภาษาไทยเกี่ยวกับเรื่องใกล้ๆตัว
 ได้บ้าง ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ใช้การปรับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม
 กับนักเรียนเมื่อเกิดปัญหาจากจุดประสงค์การสอน เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล ส่วนครู
 ภาษาไทยดีเด่นบางคนบอกว่าไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

ด้านการใช้สื่อการสอน

ครูภาษาไทยดีเด่นจัดหาสื่อการสอนภาษาไทยโดยการจัดหาและผลิตขึ้นเองเป็นส่วน
 ใหญ่ นอกจากนี้ได้จัดซื้อจากงบประมาณของโรงเรียนบ้าง เป็นสื่อที่หาได้ในท้องถิ่นบ้าง ใ้
 นักเรียนนำมาบ้าง ครูภาษาไทยดีเด่นเลือกใช้สื่อโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน

เป็นหลัก และยังคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน สื่อที่ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ใช้บ่อยที่สุด และใช้ในการสอนเพื่อแก้ปัญหาภาษาของนักเรียนมุสลิม คือ บัตรคำ บัตรภาพ แถบประโยค นอกจากนี้ยังมีเกมเกี่ยวกับคำ ประโยค และสื่อจำพวกของจริง ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนภาษาไทย จะมีปัญหาบ้างก็ตรงที่สื่อยังมีน้อย ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นก็ร่วมมือระหว่างครูในกลุ่มโรงเรียนสร้างสื่อและให้ยืมใช้

ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่จัดโต๊ะเรียนของนักเรียนโดยจัดเป็นแถวตอน ให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากระดานดำ และมีจัดเป็นครึ่งวงกลมอยู่คนเดียว การจัดตกแต่งห้องเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นจัดเป็นมุมประสบการณ์ต่างๆในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยก็มีมุมภาษาไทยวันละคำ มุมคนเก่ง มุมสุภาพดีคำพังเพย มุมหนังสือ และครูภาษาไทยดีเด่นบางคนยังได้แบ่งส่วนของห้องเรียนเป็นห้องสมุดภาษาไทยด้วย นอกจากนี้ ยังนำผลงานจากการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนติดไว้ตามผนังห้องเรียนอีกด้วย ครูภาษาไทยดีเด่นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของห้องเรียน สื่อ และช่วยในการตัดกระดาษ ตัดภาพบ้าง ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนยังให้นักเรียนช่วยออกเงินในการตกแต่งห้องเรียนด้วย

ด้านการวัดและประเมินผล

ครูภาษาไทยดีเด่นแต่ละคนมีวิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนคล้ายคลึงกัน คือ ใช้การสังเกต พูดคุย ชักถามขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ทำแบบฝึกหัดหลังจบการสอนแต่ละครั้ง และทดสอบจุดประสงค์โดยให้ทำแบบวัดจุดประสงค์ ครูภาษาไทยดีเด่นสร้างความสนใจให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาภาษาไทยโดยการปรับเนื้อหาให้ง่าย จัดกิจกรรมให้สนุกด้วยการสอดแทรกเกม เพลง นิทาน การแข่งขันระหว่างนักเรียนด้วยกัน ใช้วิธีการเรียนปนเล่น ใช้สื่อการสอนที่สร้างความสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนแต่ละครั้งมากที่สุด หรือการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยก็มี เช่น การวัดการอ่านนักเรียนมาก การวัดผลแต่ละครั้งจะใช้เวลานาน ได้แก่ ใช้โดยการให้การสังเกตการอ่านเก็บคะแนนขณะสอน การเขียนหนังสือผิดก็จะแก้ไข และใช้การสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์ หรืออ่อนในทักษะต่างๆที่พบ และอีกประการหนึ่งคือ การวัดผลของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษายังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เพราะเป็นวิธีใหม่

สำหรับสอนนักเรียนสองภาษา ครูภาษาไทยดีเด่นก็ได้เข้ารับการอบรมและนำตัวอย่างของแบบ
วัดและประเมินผลมาปรับปรุงใช้

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ครูภาษาไทยดีเด่นจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนในชุมชนมุสลิม โดยจัดกิจกรรมต่างๆคล้ายคลึงกันได้แก่ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ การประกวดการเขียนเรียงความ การประกวดการคัดลายมือ ประกวดการอ่านทำนองเสนาะ จัดกิจกรรมด้านห้องสมุด ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบเหมือนกันคือ เกี่ยวกับภาษา การพูดของนักเรียนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นแก้ปัญหาโดยการให้ฝึกพูดบ่อยๆ จัดกิจกรรมต่างๆเพื่อฝึกทักษะ เช่น การร้องเพลง ให้เล่านิทาน ให้อ่านคำ แต่งประโยค ให้ฝึกพูดเล่าเรื่องที่นำเสนอใจ นอกจากนี้เมื่อมีการจัดประกวดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นก็จะร่วมเป็นกรรมการในการตัดสิน

ด้านการสอนซ่อมเสริม

ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล โดยใช้เวลาตอนเช้า ก่อนเข้าเรียน ตอนเที่ยงหลังรับประทานอาหาร และตอนเย็นตั้งแต่ 15:30 นาฬิกา ตอนเลิกเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นจะทำสื่อขึ้นมาเป็นพิเศษในการสอนซ่อมเสริม โดยบอกว่าเพื่อให้กิจกรรมการเรียนน่าสนใจ นักเรียนจะได้ไม่เบื่อ ให้เพื่อนสอนเพื่อนบ้าง สำหรับนักเรียนที่เรียนเก่ง ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนจะให้แบบฝึกหัดไปทำเป็นรายบุคคล ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม เช่น มีเวลาน้อย นักเรียนขาดเรียน ไม่สนใจที่จะเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีน้อย ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นก็ได้แก้ปัญหาเหล่านี้โดยการสอนในช่วงพักบ้าง ตอนเช้าบ้าง หรือหลังเลิกเรียน จัดกิจกรรมที่น่าสนใจ หรือการให้รางวัลเมื่อผลการเรียนดีขึ้น เป็นต้น

ด้านหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

ครูภาษาไทยดีเด่นไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรในการสอนภาษาไทยเฉพาะท้องถิ่นเพียงแต่ปรับแผนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมของชุมชน และศาสนาอิสลาม และใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) เอกสารหลักสูตรที่ครูภาษาไทยดีเด่นใช้ประกอบการสอนภาษาไทย มีหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) คู่มือครู แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย เอกสารเสริมความรู้สำหรับ

ครูเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูมือการวัดและประเมินผล หนังสือของกรมวิชาการ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความจำเป็นในการสร้างหลักสูตรเฉพาะสำหรับการสอนภาษาไทยในชุมชนมุสลิมโดยให้ทาง จังหวัดร่วมมือกับครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ สำหรับครูภาษาไทยดีเด่นอีก 2 คนมีความเห็นว่าไม่ จำเป็นต้องสร้างใหม่ โดยให้เหตุผลว่าของเดิมใช้ได้ดีอยู่แล้ว ครูภาษาไทยดีเด่นเคยเข้ารับการ อบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชน มุสลิม และการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ครูภาษาไทยดีเด่นนำข้อมูลจากพื้นฐาน การใช้ภาษาไทยของนักเรียนจากการทดสอบ จากการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ จากผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นมี ความเห็นตรงกันว่าอุปสรรคที่สำคัญที่ส่งผลต่อการจัดการการเรียนการสอนภาษาไทยในจังหวัด บัตตานี คือ ปัญหาในการใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันของนักเรียน และผู้ปกครองไม่ เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย ไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน นอกจากนี้ครู ภาษาไทยดีเด่นได้เสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรว่าให้เน้นภาษาไทยให้มากกว่าวิชาอื่นๆเพราะถ้า นักเรียนมีทักษะทางภาษาไทยแล้ววิชาอื่นๆก็จะได้ไปเอง และอีกประการควรให้มีตัวอย่างท่าน ศาสตราจารย์หม่อมหม่อมราชวงศ์ในบทเรียนเพื่อสร้างความสนใจแก่นักเรียน ควรสอดแทรกจริยวัตรที่ ดีของท่านปี่ในบทเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้รัฐควรจะแก้ปัญหาในระดับชุมชน หมู่บ้าน ให้เห็นความสำคัญของการเรียนในโรงเรียนโดยเฉพาะการเรียนภาษาไทย ซึ่งการแก้ ปัญหาไม่ใช่ให้โรงเรียนเป็นฝ่ายกระทำฝ่ายเดียวแต่ควรร่วมมือกันทั้งระบบ

การปฏิบัติงานและงานด้านอื่นๆ

ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนต้องรับผิดชอบงานด้านอื่นๆเพิ่มขึ้นจากการสอนปกติ เช่น เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของโรงเรียน เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียน เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด รับผิดชอบงานอาหารกลางวัน เป็นเจ้าหน้าที่การเงินของโรงเรียน และเป็นครูแนะแนว ซึ่งครูภาษาไทย ดีเด่นทำงานเหล่านี้ในเวลาว่างจากการสอนปกติ เช่นตอนเที่ยง หลังเลิกเรียน บางคนก็นำไปทำ ที่บ้าน ในส่วนของงานกิจการนักเรียนที่ครูภาษาไทยดีเด่นมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดก็มี กิจกรรมสถานักเรียน การอบรมนักเรียนในวันสุดสัปดาห์ เป็นครูเวรประจำวัน ซึ่งครูภาษาไทย ดีเด่นบางคนพบปัญหาคือ ครูในโรงเรียนไม่ให้ความสนใจงานเหล่านี้เท่าที่ควร

งานแนะแนว ส่วนใหญ่เป็นการแนะแนวในชั้นเรียน มีทั้งการแนะแนวการเรียนและปัญหาส่วนตัวของนักเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่าการแนะแนวมักจะทำในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สำหรับในชั้นประถมศึกษาตอนต้นก็จะเป็นการพูดให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบคือ นักเรียนไม่กล้าเข้ามาขอคำปรึกษา ไม่นิยมบอกปัญหากับครู ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่าแก้ปัญหาโดยการแสดงความเห็นแก่ตนเอง ไม่ดูโดยใช้อารมณ์และขาดเหตุผล และต้องคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล จากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดการแนะแนวอย่างเป็นทางการ

งานธุรการ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ก็รับผิดชอบในงานธุรการชั้นเรียนอยู่แล้ว ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่าจัดทำให้เป็นปัจจุบันด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนก็รับผิดชอบงานธุรการของโรงเรียนด้วย

สำหรับงานด้านพัฒนาตนเอง ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาตนเองโดยการศึกษาจากหนังสือต่างๆ จากสื่อสารมวลชน จากการเข้ารับการอบรมตามโครงการต่างๆ และจากการพูดคุยกับผู้รู้

ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีความเห็นตรงกันในเรื่องของการปฏิบัติงานและงานด้านอื่นๆ นอกจากการสอนปกติ คือ มีงานเหล่านี้มากเกินไป และเวลาที่ปฏิบัติงานก็มีน้อย ทำให้สอนไม่เต็มที่ ครูภาษาไทยดีเด่นมีความเห็นว่าควรลดงานเหล่านี้ลงบ้าง เพื่อให้สามารถทุ่มเทกับการสอนได้อย่างเต็มที่

คุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจรรยาบรรณ

คุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจรรยาบรรณของครูภาษาไทยดีเด่นตามความเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน ที่มีระดับมากที่สุด คือ ด้านของความซื่อสัตย์ในเรื่องของความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และเรื่องการปฏิบัติงานเต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ และในด้านการประหยัด เกี่ยวกับเรื่องการรักษาออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงของฐานะ ส่วนด้านอื่นๆ

ได้แก่ การมีเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู และการมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นในระดับมากทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการสอนภาษาไทยและการปฏิบัติงานด้านอื่นๆของครูภาษาไทยดีเด่นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

ภูมิหลังของครูและข้อมูลทั่วไป

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนเป็นหญิง มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งสิ้น มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 12 - 27 ปี ครูภาษาไทยดีเด่นจะต้องเป็นผู้ที่สอนภาษาไทยในโรงเรียนนั้นๆเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปีติดต่อกัน ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และพูดภาษามลายูท้องถิ่นได้บ้าง มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาวมุสลิม ซึ่งจากลักษณะภูมิหลังของครูภาษาไทยดีเด่นดังกล่าว น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ครูเข้าใจนักเรียน เข้าใจวัฒนธรรมของชาวมุสลิมซึ่งมีผลต่อการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยดีเด่นสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและสามารถปรับเนื้อหาและกิจกรรมการสอนได้เหมาะสม ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

การจัดการเรียนการสอน

ด้านการเตรียมการสอน

ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โดยการเขียนบันทึกการสอนเป็นรายสัปดาห์ ซึ่งทำให้ครูภาษาไทยดีเด่นมีความพร้อมในการสอนแต่ละครั้ง ดังที่ บำรุง กลัดเจริญ และจิววรรณ กิณวงศ์ (2527) กล่าวไว้ว่า การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนล่วงหน้า เป็นการเตรียมตัวครูผู้สอนโดยการบันทึกการสอน เตรียมสื่อการสอนและอื่นๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับขั้น และบรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ซึ่ง สมิธ (Smith ,

1961) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูดีเด่นไว้ด้านหนึ่งว่า ครูดีเด่นจะต้องมีการวางแผนการทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของนักเรียนและห้องเรียน นอกจากนี้ ในการเตรียมการสอนแต่ละครั้ง ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่คำนึงถึงวัฒนธรรมของชาวมุสลิม ไม่ให้ขัดกับหลักศาสนาอิสลาม และครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า เมื่อมีการเตรียมการสอนที่ดีทำให้มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ ทำให้นักเรียนเรียนดีขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองทิพย์ วงศ์พัฒน์ และคณะ (2522) ที่พบว่า การเตรียมการสอนช่วยให้การสอนของครูเป็นที่น่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจากงานวิจัยของ จารึก นนทวาลี (2524) ได้กล่าวถึงครูดีเด่นว่า จะต้องตั้งใจสอน มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีการค้นคว้าเพิ่มเติม และปรับปรุงการสอนของตนเสมอ

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีเป้าหมายในการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนมุสลิมชัดเจน สอนให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ รู้จักความหมายของคำ และสามารถนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ให้นักเรียนสนุกกับการเรียนภาษาไทย และอยู่ในสังคมไทยได้ ซึ่งการมีเป้าหมายในการสอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้มากที่สุด ครูดีเด่นเองก็มีความมุ่งมั่นที่จะสอนให้บรรลุเป้าหมาย การสอนภาษาไทยแก่นักเรียนมุสลิมครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนในชั้นเรียนปกติ เพราะนักเรียนที่สอนเกือบทุกโรงเรียนเป็นชาวมุสลิม พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันทั้งหมด มีเพียงโรงเรียนเดียวเท่านั้นที่นักเรียนมุสลิมเป็นนักเรียนส่วนน้อยในชั้นเรียน แต่การจัดการเรียนการสอนก็ดำเนินการสอนในห้องเรียนร่วมกัน สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนก็สอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน ให้นักเรียนเก่งจับคู่สอนนักเรียนที่เรียนอ่อน ซึ่งสามารถช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อนได้ จากการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2527) พบว่า วิธีการให้นักเรียนเก่งจับคู่สอนนักเรียนที่เรียนอ่อนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ขณะที่ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ไม่เคยพูดภาษามลายูท้องถิ่นเลย โดยให้เหตุผลว่า นักเรียนจะได้ใช้ภาษาไทยอย่างเต็มที่ ครูจะเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และครูภาษาไทยดีเด่นส่วนหนึ่งใช้ภาษามลายูท้องถิ่นอธิบายความหมายของคำบางคำในบางครั้ง โดยให้เหตุผลว่า บางคำไม่สามารถหาสื่อในการอธิบายความหมายได้ บางครั้งก็เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า ทำให้

นักเรียนเข้าใจได้เร็ว กรณีนี้ จำนวน คล่องการเขียน (2517) ได้เสนอแนะแนวทางว่า ครูผู้สอนสามารถใช้ภาษาของผู้เรียนเข้าช่วยในการอธิบายหรือทำความเข้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนให้นักเรียนมีส่วนร่วมทุกครั้ง ครูภาษาไทยดีเด่นที่สอนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) จะเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนโดยครูภาษาไทยดีเด่นอธิบายกิจกรรมแล้วให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ทำให้นักเรียนรู้จักแบ่งหน้าที่ในการทำงานกลุ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน กิจกรรมการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ในขั้นที่ 1 จะเป็นขั้นตอนซึ่งครูอ่านเชิงเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง ขั้นที่ 2 จะให้นักเรียนเล่าเรื่องลำดับเรื่อง สทนาอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องให้อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมติตามเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 จะให้เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยทำเป็นกลุ่ม คือให้วาดภาพพร้อมทั้งเขียนเรื่องประกอบ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนต้องร่วมมือกัน เพื่อให้งานเสร็จตามเวลา และขั้นสุดท้ายคือขั้นที่ 5 จะให้นักเรียนเล่นเกมและกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษา ซึ่งเป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการปฏิบัติงาน มีการให้เล่นเกม หรือให้ทำแบบฝึกหัดต่างๆ จาก การสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นที่สอนโดยวิธีนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า การสอนแบบนี้ครูจะต้องทำสื่อมาก การสอนแต่ละชั้นต้องใช้เวลา แต่ถ้าสอนครบทุกขั้นตอน และสอนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะมีความสามารถในการเขียน การเล่าเรื่องดีมาก ครูส่วนใหญ่ที่สอนโดยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) จะสอนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่าวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเป็นวิธีที่ใช้สอนนักเรียนมุสลิมที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันได้ดี ซึ่งการสอนจะให้นักเรียนจำคำในหนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนทำในชั้นแรก จากนั้นให้อ่านและเขียนคำนั้นๆ ได้ ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า การสอนอ่านออกเสียงจะให้เริ่มจากการฟัง แล้วให้พูดตาม อ่านตามครูโดยฝึกอ่านเป็นคำ เป็นประโยค เป็นข้อความ ให้ฝึกบ่อยๆ ถ้ามีปัญหาการออกเสียงไม่ชัดจะให้ดูปากครูแล้วพูดหรืออ่านตาม ซึ่งตรงกับที่จำนวน คล่องการเขียน (2517) เสนอแนะแนวทางในการสอนนักเรียนที่พูดภาษาถิ่นว่าการสอนควรมุ่งฝึกให้เกิดทักษะในการฟังและการพูดเป็นสำคัญ และกานดา ณ ถลาง (2515) มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ภาษาคือคำพูด ไม่ใช่ข้อเขียน ต้องสอนคำพูดทั้งประโยคในรูปของภาษาที่ใช้พูดในชีวิตจริง นำไปใช้ได้จริงในการฟัง การพูด ก่อนการอ่านและการเขียน ส่วนยุพิน พิพิธกุล (2517) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนเริ่มเรียนที่มีปัญหาทางภาษาว่า จะต้องสอนด้วยคำพูดก่อนการสอนเขียน ใช้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในชีวิตประจำวันให้เด็กได้คุ้นเคยเสียก่อน

เพราะ ชั้นแรกในการสอนภาษาส่วนที่ฝึกคือ หูและลิ้นเท่านั้น การฝึกพูดคำศัพท์ ควรจะฝึกเป็นรูปประโยคไม่ใช่ฝึกเป็นคำๆ เมื่อต้องการเน้นคำใดให้ฝึกประโยคนั้นซ้ำๆจนนักเรียนเข้าใจความหมาย การฝึกครั้งแรกอาจจะเทียบเสียงเหมือนกันหรือต่างกัน แล้วฝึกกลุ่มคำ ขยายความ สร้างประโยคจากการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ต้องเป็นผู้ที่มีความขยัน และอดทนในการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะต้องทำสื่อประกอบการสอนทุกครั้ง และจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล ต้องเตรียมการสอนเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า การสอนนักเรียนมุสลิมที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันจะต้องใช้การสอนแบบเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวนบ่อยๆ เมื่อนักเรียนพูดผิด หรืออ่านผิด จะต้องแก้ไขทันที จะปล่อยให้ผ่านเลยไปไม่ได้ ส่วนสื่อการสอนนั้น ครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่าจะใช้เวลาวางทำไปเรื่อยๆ และเก็บไว้ใช้ประกอบการสอน ไม่ใช่ว่าเร่งทำเพื่อสอนแต่ละครั้งหรือเมื่อจะประกวดการสอน และครูภาษาไทยดีเด่นส่วนหนึ่งซึ่งสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นหลัก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมีขั้นนำ ชั้นสอน และขั้นสรุป กิจกรรมที่สอนมีการใช้คำถามให้นักเรียนตอบ อธิบายความหมาย ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบางคนบอกว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) เสียเวลา ต้องใช้เวลามาก ทำให้สอนไม่ทัน เพราะเนื้อหาที่สอนมีมาก ทำให้นักเรียนเรียนไม่ทัน

ครูภาษาไทยดีเด่นมีเทคนิคเฉพาะตัวในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ นักเรียนสนใจและสนุกกับการเรียนภาษาไทย บางคนมีความสามารถเล่านิทานพร้อมแสดงท่าทางประกอบการสอน บางคนใช้เพลงกระตุ้นให้นักเรียนสนใจบทเรียน บางคนมีความสามารถในการสร้างสื่อและใช้สื่อประกอบการสอนได้ดี บางคนมีเทคนิคในการอธิบายยกตัวอย่างเปรียบเทียบ แต่ที่ผู้วิจัยสังเกตพบคือ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการสอนมาก และขณะจัดกิจกรรมครูภาษาไทยดีเด่นจะให้ความสนใจกับนักเรียนทุกคน ซึ่งจากการพูดคุยสัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนกับครูภาษาไทยดีเด่น นักเรียนบอกว่า ชอบเรียนภาษาไทยกับครูภาษาไทยดีเด่นด้วยเหตุผลที่ว่า ชอบครูเล่านิทาน ชอบร้องเพลง หรือครูอธิบายเข้าใจง่าย สิ่งสำคัญที่ผู้วิจัยพบเห็นคือ ครูภาษาไทยดีเด่นมีความตั้งใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ซึ่ง สุมน อมรวิวัฒน์ (2527) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูว่า ครูจะต้องเป็นทั้งผู้จัดสถานการณ์และสร้างสรรค์ประสบการณ์หลายๆด้าน เพื่อพัฒนา

เด็ก ครูจึงจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตน รู้เทคนิคในการสอน รู้วิธีสร้างสื่อการสอน และช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาได้ นอกจากนี้ งานวิจัยของ อารังศักดิ์ หมั่นจักร (2522) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของครูว่า ครูที่ใช้วิธีสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีส่วนช่วยสร้างทัศนคติที่ดีและความรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ครูที่มีความเห็นอกเห็นใจและยอมรับสภาพของนักเรียน มีความตั้งใจสอน และยึดเรื่องการเรียนการสอนเป็นหลัก จะทำให้นักเรียนสนใจบทเรียน และตั้งใจที่จะเรียนให้ได้ผลดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมมาพรรณ ชูชื่นกลิ่น (อ้างถึงใน ไพศาล ไชยราบ, 2534) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนกับพฤติกรรมความตั้งใจเรียนของนักเรียนพบว่า พฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น สำหรับกิจกรรมที่ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ จัดขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย มีการให้ฟังข่าว โฆษณาทางวิทยุ โทรทัศน์ การฟังเพลงประกอบบทเรียน การเล่านิทาน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน การฝึกพูดหน้าชั้นเรียน การทนายปัญหา การเขียนเรียงความ การเขียนคำขวัญและคำโฆษณา การเขียนบรรยายประกอบภาพ การแต่งประโยคจากคำที่เรียนไปแล้ว การจัดป้ายนิเทศ การเล่นเกม การเขียนตามคำบอก ซึ่งจากการสังเกตการสอน และการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่จัดกิจกรรมต่างๆเหล่านี้ประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยทุกครั้ง

สำหรับในเรื่องการอ่านจับใจความ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่บอกว่ามีปัญหามาก นักเรียนจะจับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นแก้ปัญหาโดยใช้การอธิบายความหมายของคำศัพท์ในเรื่องที่ให้อ่าน ให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมฉบับนักเรียนเมื่อไม่ทราบความหมายของคำ นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นกล่าวว่า การสอนอ่านจะใช้สื่อประกอบการสอนให้มาก เพราะว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ครูภาษาไทยดีเด่นสอน จะเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 และพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนยังไม่ได้เรียนภาษาไทยมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (2534) ได้แนะนำว่า ในกรณีที่มีเด็กใช้ภาษาถิ่นเป็นส่วนใหญ่ นั้น ครูจะต้องใช้สื่อประกอบในการสอนหลากหลาย นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นยังนำเรื่องหรือบทความสั้นๆมาให้นักเรียนอ่าน และสรุปความร่วมกันบ่อยๆ ให้ทำแบบฝึกหัด ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบจากเรื่องที่ให้อ่าน ครูภาษาไทยดีเด่นกล่าวว่า กิจกรรมต่างๆเหล่านี้ จะต้องมีการฝึกบ่อยๆ ภิญโญ สาร (2529) ได้กล่าวถึงลักษณะการสอนของครูที่ดีไว้ว่า ครูดีจะต้องรู้จักใช้แหล่งความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ

สอนของตน ซึ่งจากการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มีการชวนชววย และมีความตั้งใจในการสอนเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยการจัดหาสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง และให้ความสนใจต่อนักเรียนทั่วถึงทุกคน

ในส่วนของ การแก้ไขปัญหานักเรียนที่พูดภาษาถิ่นที่มีปัญหาต่อการเรียนการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยดีเด่นมีความเห็นเหมือนกันว่า ควรแก้ไขตั้งแต่ระดับอนุบาลหรือก่อนประถมศึกษา โดยให้เหตุผลว่า จะเป็นการปูพื้นฐานทางภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนขั้นสูงขึ้น ครูภาษาไทยดีเด่นกล่าวว่า นักเรียนมาเข้าโรงเรียนจะฟังหรือพูดภาษาไทยไม่ได้เลย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมก่อน เพื่อให้ฟังรู้เรื่องบ้าง พูดหรือบอกชื่อตัวเองหรือเรื่องราวในชีวิตประจำวันได้บ้างจึงเป็นเรื่องจำเป็น ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า ถ้า นักเรียนฟังหรือพูดได้บ้างจะทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 หรือชั้นที่สูงขึ้นไปได้ผลดีกว่านักเรียนที่ฟังพูดไม่ได้เลย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน พิพิธกุล (2517) และ จำนวน คล่องการเขียน (2517) ซึ่งพบว่า การสอนเด็กเริ่มเรียนควรมุ่งฝึกให้เกิดทักษะในการฟังและการพูดเป็นสำคัญ ใช้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในชีวิตประจำวันให้เด็กได้คุ้นเคยเสียก่อน อาจใช้บทสนทนาสั้นๆจากหลักที่ว่า ภาษาจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีผู้พูดได้ตอบ จึงควรมีการฝึกพูดให้มาก

ด้านการใช้สื่อการสอน

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นจัดหาสื่อในการสอนภาษาไทยโดยการผลิตและจัดทำขึ้นเองเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังได้จัดซื้อจากงบประมาณของโรงเรียนบ้าง เป็นสื่อที่หาได้ในท้องถิ่นบ้าง ให้นักเรียนหามาเองบ้าง สำหรับการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยดีเด่นคำนึงถึงความเหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนีย์ ศุภเมธี (2537) ที่กล่าวไว้ว่า ครูควรพิจารณาจัดเนื้อหาบทเรียนที่สอนให้มีความยากง่ายพอเหมาะกับระดับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียน ดังนั้น ในการเลือกสื่อการสอนก็เช่นกัน ควรจะคำนึงถึงเนื้อหาและความสามารถด้านต่างๆของนักเรียนที่ต้องสอดคล้องกัน

สำหรับสื่อที่ครูภาษาไทยดีเด่นใช้บ่อยที่สุด และใช้ในการสอนเพื่อแก้ปัญหาทางภาษาของนักเรียนมุสลิมที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน คือ บัตรคำ บัตรภาพ แถบประโยค

นอกจากนี้ ยังมีเกมเกี่ยวกับคำ ประโยค และสื่อจำพวกของจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำเนา เนื้อทอง (2532) ที่กล่าวถึงการใช้สื่อการสอนภาษาไทยจะใช้บัตรคำมากที่สุด รองลงมา คือรูปภาพ ซึ่งสื่อเหล่านี้เป็นสื่อการสอนที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว หาง่าย ผลิตง่าย และราคาถูก ซึ่งก็ ตรงกับคำแนะนำหลักการการเลือกสื่อการสอนของ วิรุฬห์ ติลาพฤทธิ (2531) นอกจากนี้ การใช้สื่อในการเรียนการสอนถือว่าการสอนที่มีความหมายสำหรับนักเรียนมาก ดังที่ รัชนี ศรีไพรวรรณ (2525) ได้กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนจะทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนจนสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ได้ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และสามารถจดจำความรู้ต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ทำให้บทเรียนน่าสนใจ นักเรียนกระตือรือร้นอยากเรียน และยังมีส่วนช่วยพัฒนา ความคิดของนักเรียนด้วย

ในด้านการใช้สื่อการสอน ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนภาษาไทย นั้นแสดงให้เห็นว่า ครูภาษาไทยดีเด่นสามารถผลิตสื่อ เลือกสื่อ และนำสื่อมาใช้ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของ ครูดีเด่นที่ สมิธ (Smith , 1961) ได้กล่าวไว้ว่า ครูดีเด่นต้องรู้จักเลือกวัสดุต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวิธีการที่สอน รู้จักใช้อุปกรณ์ช่วยสอน และเทคนิคใหม่ๆ ที่ได้มาจากชุมชน สื่อมวลชน การสาธิต การจัดนิทรรศการ การทัศนศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

ด้านการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นจัดตกแต่งห้องเรียนเป็นมุมตามกลุ่ม ประสบการณ์ต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยมีมุมภาษาไทยวันละคำ มุมคนเก่ง มุมสุภาษิตคำพังเพย มุมหนังสือ ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนแบ่งส่วนหนึ่งของห้องเรียนเป็นห้องสมุดภาษาไทยด้วย นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นยังนำผลงานจากการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการวาดภาพแล้วแต่งเป็นเรื่องราวประกอบของนักเรียนมาติดไว้ตามผนังห้องเรียน ซึ่งจากการจัดตกแต่งห้องเรียนในลักษณะดังกล่าว น่าจะทำให้นักเรียนได้รับรู้และสนใจ ภาษาไทยมากขึ้น และการนำผลงานมาติดตามผนังห้องเรียนก็น่าจะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ และทำให้เกิดการแข่งขันทางการเรียนมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยดีเด่นพบว่า ได้ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน สื่อ และช่วยครูตกแต่งห้องเรียนด้วย ซึ่ง สิทธิ จุลชาติ (อ้างถึงใน ลาวัณย์ ตันท์สุทธิวงศ์, 2536) กล่าวว่า บรรยากาศการจัดห้องเรียนที่ดีนั้นมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก และ

สอดคล้องกับลักษณะของครูดีเด่นที่ สมิธ (Smith , 1961) ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า ครูดีเด่นต้องระลึกเสมอว่า บรรยากาศในห้องเรียนนั้นมีส่วนช่วยในการสอนมาก ดังนั้นจึงต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียน และการควบคุมชั้นให้ดี

ด้านการวัดและประเมินผล

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นแต่ละคนมีวิธีการวัดและประเมินผลนักเรียนคล้ายคลึงกัน คือ ใช้การสังเกต พูดคุยซักถามขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ทำแบบฝึกหัดหลังจบการสอนแต่ละครั้ง และทดสอบจุดประสงค์โดยให้ทำแบบวัดจุดประสงค์ การวัดและประเมินผลโดยการสังเกต การพูดคุยซักถาม ทำให้ครูสามารถวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนได้ครอบคลุมทุกด้าน เป็นการวัดพฤติกรรม ทักษะ ความชำนาญในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งข้อสอบที่เป็นปรนัยไม่สามารถวัดพฤติกรรมเหล่านี้ได้ ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2531) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลทักษะต่างๆความเป็นแบบสังเกต ข้อสอบอัตนัย และแบบประเมินพฤติกรรม ซึ่งครูส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีการวัดในลักษณะนี้ ส่วนการให้ทำแบบฝึกหัดหลังจากจบการสอนแต่ละครั้ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูภาษาไทยดีเด่นได้คำนึงถึงลักษณะวิชาภาษาไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มวิชาทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนบ่อยๆเพื่อให้เกิดความชำนาญมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรา อังคนินันท์ (2523) ส่วนการให้ทำแบบวัดจุดประสงค์ ครูภาษาไทยดีเด่นศึกษาคู่มือการวัดจุดประสงค์ตาม ป.02 ของกรมวิชาการ เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย ซึ่งเครื่องมือวัดจุดประสงค์ ป.02 ของกรมวิชาการนั้น ถือเป็นเอกสารหลักสูตรที่โรงเรียนทุกโรงเรียนมีใช้ นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นนำผลจากการวัดและประเมินผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และสำหรับตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งแนวปฏิบัติของครูภาษาไทยดีเด่น สอดคล้องกับแนวทางที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535) ได้เสนอแนะไว้ นอกจากนี้ ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทย มีด้านการอ่าน ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นกล่าวว่า นักเรียนมีจำนวนมาก การวัดและประเมินผลแต่ละครั้งจะใช้เวลา นาน ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นได้แก้ไขโดยใช้การสังเกตการอ่านเก็บคะแนนไปเรื่อยๆขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และอีกประการหนึ่งคือ การวัดและการประเมินผลการสอนแบบมุ่ง ประสพการณ์ภาษา ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน เพราะเป็นวิธีใหม่สำหรับการสอนนักเรียนที่พูดสอง ภาษา ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นก็ได้เข้ารับการอบรม แนะนำตัวอย่างของแบบวัดและประเมินผลมาปรับปรุงใช้ ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวที่ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการวัดและประเมินผลสอดคล้อง

กับลักษณะครูดีเด่นที่ สมิธ (Smith , 1961) กล่าวไว้ว่า ครูดีเด่นต้องประเมินผลการศึกษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่างๆ

ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการวิจัยพบว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน มีกิจกรรมภาษาไทยวันละคำ การประกวดคัดลายมือ ประกวดเขียนเรียงความ ประกวดการอ่านทำนองเสนาะ จัดกิจกรรมได้วาทิ กิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านี้ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆให้แก่ นักเรียน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งยังช่วยให้การเรียนรู้ตามหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูภาษาไทยดีเด่นจัดขึ้น สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (2520) ได้กำหนดไว้ เพื่อส่งเสริมทักษะ ความถนัด ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน กล้าคิดกล้าทำภายในขอบเขต ทั้งยังเป็นการฝึกทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม และเป็นการสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่นักเรียนอีกด้วย ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นเห็นความสำคัญและดำเนินการจัดครบตามหลักสูตร

ด้านการสอนซ่อมเสริม

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล โดยจะใช้เวลาตอนเช้าก่อนเข้าเรียน ตอนเที่ยงหลังรับประทานอาหาร และตอนเย็นตั้งแต่เวลา 15:30 นาฬิกา จนเลิกเรียน จากการที่ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการสอนซ่อมเสริมนักเรียนนั้น แสดงให้เห็นว่า ครูภาษาไทยดีเด่นเห็นความสำคัญของการสอนซ่อมเสริม และเห็นความสำคัญของนักเรียน ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2520) ให้ความหมายของการสอนซ่อมเสริมไว้ว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนไม่ทันเพื่อนในชั้นเรียน เพื่อให้เรียนทันเพื่อนในระดับชั้นเดียวกัน และเป็นการสอนนักเรียนที่พลาดให้ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่และเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง ควร จากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ครูภาษาไทยดีเด่นสอนซ่อมเสริมส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนช้า จากการวิจัยของ สำเนา เนื้อทอง (2532) พบว่า

การสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อนเป็นการยกระดับภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในโรงเรียนให้สูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนที่เข้ารับการสอนซ่อมเสริมเป็นนักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนช้า ดังนั้น ครูภาษาไทยดีเด่นจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นจัดทำสื่อขึ้นมาเป็นพิเศษ ซึ่งครูดีเด่นกล่าวว่า เพื่อให้กิจกรรมการเรียนไม่น่าเบื่อ น่าสนใจ และแตกต่างจากการสอนในเวลาเรียนปกติ นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นยังให้นักเรียนเก่งช่วยสอนนักเรียนอ่อนตัวต่อตัวด้วย ซึ่งจากงานวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา (2527) พบว่า วิธีการให้นักเรียนเก่งสอนนักเรียนที่เรียนอ่อนแบบตัวต่อตัวให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในส่วนของนักเรียนที่เรียนเก่ง ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนให้แบบฝึกหัดไปทำเป็นรายบุคคล ซึ่งจากการวิจัยของ เศรษฐศักดิ์ หนูทอง (2527) พบว่า วิธีการให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติม ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ดีที่สุด และยังเป็นการให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งอีกด้วย

เกี่ยวกับปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบในการสอนซ่อมเสริม เช่น มีเวลาน้อย นักเรียนขาดเรียน ไม่สนใจที่จะเรียน หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีน้อย ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ให้รางวัลเมื่อผลการเรียนของนักเรียนที่เข้าเรียนซ่อมเสริมดีขึ้น จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมจะต้องจัดนอกเหนือเวลาสอนปกติ ต้องทำสื่ออุปกรณ์ขึ้นเพื่อจัดกิจกรรมให้น่าสนใจ ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นจะต้องเสียสละเวลา และทำงานหนักเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่า เป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงาน ดังที่ สมิธ (Smith , 1961) กล่าวถึงลักษณะของครูดีเด่นว่า ต้องมีวิธีสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน และ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2529) กล่าวว่า ครูดีเด่นต้องมีความเป็นมนุษย์ เป็นผู้ให้ เป็นแบบอย่างที่ดี มีศาสตร์และศิลป์ในการสอน

ด้านหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นไม่ได้ปรับปรุงหลักสูตรในการสอนภาษาไทย เฉพาะท้องถิ่น เพียงแต่ปรับแผนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมของชุมชนและ ศาสนาอิสลาม และครูภาษาไทยดีเด่นใช้วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) ซึ่งวิธีการสอนแบบนี้จะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และได้ประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างต่อเนื่อง เน้นการบูรณาการด้วยตนเองจากการพัฒนาความเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษาโดยยึดถือการเรียน ซึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) ได้ดำเนินการทดลองเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษาในจังหวัดสุรินทร์ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียน และการอ่านได้เป็นอย่างดี และมีความสนใจรักการอ่านด้วย และจากรายงานการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา และสภาพการดำเนินการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) พบว่า นักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้เขต 2 3 4 มีความสามารถทางภาษาสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ โดยเฉพาะสมรรถภาพทางด้านการเขียนเรียงความ การพูด และการอ่านจับใจความ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่ที่สอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) มีความเห็นว่า นักเรียนมีความกล้าแสดงออก มีความสามารถในการแต่งเรื่อง มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งก็สอดคล้องกับรายงานของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537)

นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า อุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในจังหวัดปัตตานี คือ ปัญหาการใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันของนักเรียน ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย ไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีความจำเป็นในการสร้างหลักสูตรเฉพาะสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยในชุมชนมุสลิม โดยให้ทางจังหวัดร่วมมือกับครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ และครูภาษาไทยดีเด่นยังได้เสนอแนะว่า ในหลักสูตรควรเน้นภาษาไทยให้มากกว่าวิชาอื่นๆ โดยให้เหตุผลว่า ถ้านักเรียนมีทักษะทางภาษาไทยดีแล้ว วิชาอื่นๆก็จะได้ไปเอง นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนได้เสนอแนะว่า ควรให้มีตัวอย่างท่านศาสนานบี มุฮัมหมัด สอดแทรกในบทเรียนเพื่อสร้างความสนใจแก่นักเรียน ควรสอดแทรกจริยวัตรที่ดีของท่านนบีในบทเรียนที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และครูภาษาไทยดีเด่นกล่าวว่า ที่สำคัญจะต้องแก้ปัญหาในชุมชนให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทยและการเข้าเรียนในโรงเรียน โดยต้องช่วยกันทุกฝ่ายไม่ใช่ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเพียงอย่างเดียว ซึ่งจากลักษณะการเสนอแนวความคิดของครูภาษาไทยดีเด่น สอดคล้องกับที่ จีวีรัตน์ ศาครินทร์ (2529) ได้กล่าวถึงครูที่มีคุณภาพว่า เป็นครูที่มีความรู้ สอนดี คิดเป็น ทำเป็น มีความสนใจต่อชุมชนในฐานะที่เป็นผู้นำชุมชนด้านวิชาการ และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาชุมชน

การปฏิบัติงานและงานด้านอื่นๆ

การปฏิบัติงานของครู นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นงานหลักแล้ว ครูยังต้องปฏิบัติงานอื่นๆควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอีกด้วย จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนต้องรับผิดชอบงานด้านอื่นๆเพิ่มขึ้นจากการสอนปกติ เช่น เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุด รับผิดชอบงานอาหารกลางวัน เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน เป็นครูแนะแนว ซึ่งครูภาษาไทยดีเด่นใช้เวลาที่ว่างจากการสอนในตอนเที่ยง หลังเลิกเรียน หรือบางครั้งนำไปทำที่บ้าน แสดงให้เห็นว่า ครูภาษาไทยดีเด่นจะต้องเสียสละเวลา และต้องทำงานหนักมากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การคัดเลือกครูภาษาไทยดีเด่น ของกระทรวงศึกษาธิการ (2537) ที่ได้กำหนดไว้ว่า สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่และอุดมการณ์แห่งวิชาชีพจนได้ผลงานดี คือ เป็นตัวอย่างได้ และต้องมีความเสียสละอย่างสูง

สำหรับงานกิจการนักเรียน ครูภาษาไทยดีเด่นมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัด เช่น กิจกรรมสภานักเรียน การอบรมนักเรียนในวันสุดท้ายปีการศึกษา เป็นครูเวรประจำวัน ปัญหาที่ครูภาษาไทยดีเด่นพบ คือ ครูในโรงเรียนไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมเท่าที่ควร

ส่วนงานแนะแนว จากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ครูภาษาไทยดีเด่นดำเนินการแนะแนวในชั้นเรียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน และให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทย จากการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารพบว่า ทางโรงเรียนไม่ได้จัดการแนะแนวอย่างเป็นทางการ หากมีการแนะแนวจะให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการ

ด้านงานธุรการ จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นส่วนใหญ่รับผิดชอบงานธุรการชั้นเรียนซึ่งเป็นหน้าที่ต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว การดำเนินงาน ครูภาษาไทยดีเด่นบอกว่า จัดทำให้เป็นปัจจุบันด้วยความถูกต้องเรียบร้อย นอกจากนี้ ครูภาษาไทยดีเด่นบางคนก็ทำงานธุรการของโรงเรียนด้วย ซึ่งก็เป็นงานที่ต้องทำเพิ่มขึ้น และต้องเสียสละเวลา แบ่งเวลาให้กับงานที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นด้วย

ด้านงานพัฒนา จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นทุกคนมีความเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการของตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากหนังสือต่างๆ จากสื่อสารมวลชน นอกจากนี้ยังสมัครเข้ารับการอบรมความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หรือการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองตามโครงการต่างๆ และจากการพูดคุยกับผู้รู้ จะเห็นได้ว่า ครูภาษาไทยดีเด่นเป็นผู้มีความสนใจ และกระตือรือร้นในการค้นหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของครูดีเด่นที่ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2529) กล่าวไว้ว่า ครูดีต้องพัฒนาตนเองทั้งกายและจิตใจ เป็นผู้นำทางวิญญาณ เป็นผู้พัฒนาชีวิต นอกจากนี้ ครูและผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ครูภาษาไทยดีเด่นเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ทำงานร่วมกับครูในโรงเรียนและให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนครูเป็นอย่างดี ซึ่งก็สอดคล้องกับลักษณะของครูดีเด่นที่ สมิธ (Smith , 1961) ได้กล่าวไว้ จะเห็นได้ว่า ถ้าครูในโรงเรียนประถมศึกษาทุกคนมีลักษณะดังเช่นครูดีเด่น การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแน่นอน

คุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจรรยาบรรณ

จากการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทยดีเด่นมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมจรรยาบรรณในระดับมากที่สุด ด้านของความซื่อสัตย์ ในเรื่องของความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และเรื่องการปฏิบัติงานเต็มความสามารถอย่างสม่ำเสมอ และด้านการประหยัด ในเรื่องของกรรู้จักออมทรัพย์เพื่อความมั่นคงของฐานะ ส่วนด้านอื่นๆ ได้แก่ การมีเมตตา กรุณา มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความอดทน มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู และมีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า ครูภาษาไทยดีเด่นเป็นผู้มีคุณธรรมจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ในการตัดสินครูประถมศึกษาดีเด่นจากงานวิจัยของ จารึก นนทวาสี (2524) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะในการปฏิบัติงานด้านคุณธรรม จรรยาบรรณของครูไว้

ข้อเสนอแนะของครูภาษาไทยดีเด่นในการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาในวิชาภาษาไทย
ให้เหมาะสมกับชุมชนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

1. ควรสร้างหลักสูตรเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในชุมชนมุสลิม โดยให้ทางจังหวัดร่วมกับครูผู้สอนภาษาไทยท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ
2. ในหลักสูตรประถมศึกษา ควรเน้นวิชาภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น เพราะเป็นพื้นฐาน การเรียนรู้วิชาอื่นๆ เมื่อมีทักษะทางภาษาไทย วิชาอื่นๆย่อมเรียนรู้ได้เอง
3. เนื้อหาหลักสูตรในวิชาภาษาไทย ควรสอดแทรกจริยวัตรที่ดีของท่านศาสนานบี มุฮัมหมัด ในด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักเรียน
4. ควรลดงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอนลงบ้าง เพราะ ครูต้องรับผิดชอบงานมาก ทำให้ทำงานด้านการสอนไม่เต็มที่

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1. ควรมีหน่วยงานทางการศึกษาออกประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรม เพื่อสร้างความสนใจ และความเข้าใจแก่ชุมชนมุสลิมเกี่ยวกับการเรียนภาษาไทย และการเข้าเรียนในโรงเรียน
2. ควรจัดให้มีการอบรมการสอนภาษาไทยแก่นักเรียนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นให้กับ ครูที่สอนในท้องถิ่นที่มีนักเรียนพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวันเป็นระยะ
3. การจัดให้มีการติดตามผลและปัญหาที่ครูภาษาไทยพบในการสอน เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย

1. ควรมีการเตรียมการสอนทุกครั้ง โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรทุกชนิด เตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมสื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม และความสามารถของนักเรียน
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้สื่อการสอนประกอบทุกขั้นตอน เพราะ สื่อการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของเรื่อง และกิจกรรมการสอนได้ดี
3. ควรสร้างความสนใจแก่นักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดให้มากที่สุด

4. ควรใช้การวัดและประเมินผลหลายวิธี จากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5. ควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้น่าสนใจ เช่น จัดมุมผลงานนักเรียน มุมหนังสือ จัดป้ายนิเทศภาษาไทยให้สอดคล้องกับบทเรียนปัจจุบัน และมุมกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับภาษาไทย โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด

6. ควรส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกโดยจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัด และครูควรให้ความสนใจช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนช้าโดยจัดสอนซ่อมเสริมอย่างสม่ำเสมอ

7. ครูควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภาษาของท้องถิ่น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้สอดคล้องเหมาะสม และให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนารูปแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับท้องถิ่นที่มีการพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

2. ควรทำการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นในท้องถิ่นที่มีนักเรียนพูดภาษามลายูท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนระหว่างครูภาษาไทยดีเด่นกับครูที่ไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่น